

[Bomholt.]

delsbevægelse og Kooperation, i Fagforeninger og Arbejderlovgivning. Et Folkeuniversitet. Der er god Begrundelse for et saadant Universitet. En Række af de Funktioner, som tidligere tilkom de universitetsuddannede Embedsmænd, ligger nu paa det jævne Folks Skuldre. Og det er naturligt saaledes. Men Samfundet burde yde disse Folk større Støtte i deres vanskelige Gerning. Det burde give dem Adgang til en særlig Uddannelse. Vort Land vilde blive rigere, vort Folk dygtigere derved.“

Det er Ord med virkelig Styrke og med Perspektiv. Efterhaanden som Udviklingen skrider frem, bliver der et stigende Antal Opgaver indenfor Administration og Forvaltning, og disse Opgaver kan kun løses ud fra virkelig Indsigt, ud fra objektiv Viden, og dette Krav melder sig for alle Befolkningslag. Der vil ogsaa være Brug for et Universitet, der i nogen Grad kan uddanne de oplyste Arbejdere, der tilhører de forskellige folkelige Oplysningsorganisationer, og give dem de Kundskaber, som er Fundamentet for al dyberegaaende folkelig Oplysning.

Efter min Mening skulde Universitetet dernæst, som det ogsaa fra flere Taleres Side er blevet fremhævet, være et Erhvervsuniversitet, der i langt højere Grad end det københavnske udfører Hjælpearbejde for det praktiske Erhvervsliv, for Handel og Industri og for alle Former for Produktion. Der maa være et saadant Sted, hvor Mennesker uden Studentereksamenforudsætninger kan henvende sig og opnaa den fornødne intellektuelle Styrke til Udførelse af Gerningen.

Her er der imidlertid i Forslaget en Del Bestemmelser, der i givet Tilfælde kan komme til at virke uheldigt ind paa den fremtidige Ordning. Det hedder ikke blot i § 2, Stk. 2 og 3, men ogsaa i den for Fremtiden endnu vigtigere § 4, Stk. 2, at enhver Udvidelse af Undervisningen skal ske i Samraad med Professorerne ved Københavns Universitet. Disse Professorer er jo sikkert dygtige Fagfolk, fremragende Specialister paa hver sit Fagfelt; men det er ikke givet, at den Professor, der kan stikke Verdenshistorien ud i stiv Arm eller analysere Tilværelsen til dens sidste kemiske Bestanddele o. s. v., har den tilstrækkelige Forstaaelse for de sociale Kræfter i vor Tid eller for de Opgaver, der melder sig for et moderne Erhvervssamfund.

Det er derfor et Spørgsmaal, om ikke denne Side af Sagen var en nærmere Over-

vejelse værd. Hvis Bestemmelsen overhovedet skal opretholdes, vilde det utvivlsomt være et Gode, om Ministeriet ogsaa kunde raadføre sig med Repræsentanter for Erhvervene, for Landbruget, for Industrien, for vore Erhvervshøjskoler og for vore kulturelle Organisationer. Saaledes som Bestemmelsen er formet, vil Aarhus Universitet let, alt for let blive et Anneks til det københavnske Universitet uden dog nogen Sinde at komme op paa Siden af det. Det vil da have Betydning som Pynt i den aarhusianske Turistreklame, men dets Indsats vil være afgrænset til Efterfølgelse og Efterligning.

Over Københavns Universitets Port er der anbragt en Ørn, der skuer opad mod det himmelske Lys: lucem coelestem adspicit; men over Aarhus Universitet bør der anbringes en Yngling, der skuer ned over den arbejdende Verden: mundum laborantem adspicit!

Holstein: Det foreliggende Lovforslag er et prisværdigt Tegn paa, at den højtærede Regering er besluttet paa nu at søge en Afgørelse i denne Sag. Jeg tror ogsaa, at naar en Sag af saa begrænset Karakter som den foreliggende — af dette følger ikke, at det ikke er en Sag af stor Betydning — er blevet drøftet, overvejet, gennemarbejdet og belyst fra alle Sider i ca. 12 Aar, saa vilde det være ubetænksomt ikke nu at søge en Afgørelse af den.

Den ærede Ordfører har fremsat Synspunkter, som jeg for mit Vedkommende kun har kunnet glæde mig ved, fordi jeg i et og alt kan tiltræde dem, men jeg synes, at der paa et enkelt Omraade er Grund til en Tone stærkere, uden derfor at komme til at overdrive, at fremhæve, hvad der allerede er sagt, og jeg vil da gerne først og fremmest pege paa Universitetsforholdene her i København.

Det er jo nemlig ikke nogen Overdrivelse at paastaa, at de er eller inden længe vil blive baade for det ene og for det andet Studiums Vedkommende ganske uholdbare. Og vil man modarbejde den Fare før en akademisk Proletarisering, der har været peget paa, vil man ikke kunne undgaa i en meget nær Fremtid at tage Stilling til det Spørgsmaal, den højtærede Undervisningsminister har rejst med det Forslag, der her er lagt paa Tingets Bord: Skal vi have en ny Universitetsundervisningsinstitution, og hvor skal den ligge?

Hvis nemlig de nuværende undervisningsmæssige Forhold og de Levevilkaar, der bydes den studerende Ungdom her i